Ἐλπίδα ! Ἀπέθαναν ὅλα μου τὰ ὀνείρατα κ' ἡ Παρηγοριὲς τῆς Νειότης μου!

Πῶς τὰ ὑπόφερα ὅλα ; Πῶς τῆς ἐβάσταξα τέτοιες πληγές ; Πῶς ἀναστήθηκε πάλι ἡ ψυχή μου μέσ' ἀπὸ τέτοιους τάφους ;

Ναί, ἔχω μέσα μου κάτι ποὺ δὲν πληγώνεται, κάτι ποὺ δὲ θάβεται, ποὺ ξετινάσσει βράχους : Αὐτὸ ὀνομάζεται Θέληση μου. Σιωπηλὴ κι' ἀμεταλλακτη διαβαίνει τὰ χρόνια.

Θέλει νὰ πάῃ τὸ δρόμο της μὲ τὰ ποδάρια μου, ἡ παλιά μου Θέληση, ἔχει σκληρόκαρδο τὸ νοῦ κι' ἀπλήγωτο.

Ἀπλήγωτος εἶμαι κ' ἐγὼ μονάχα στὴ φτέρνα.

Ἐσὺ πάντα ζῆς ἐκεῖ καὶ πάντα εἶσαι ὁ ἴδιος; μὲ τὸν ἑαυτόν σου, Ὑπομονετικώτατε.

Ἀκόμα πάντα πὸ μέσ ἀπὸ τὰ μνήματα τό δρόμου σου πηγαίνεις !

Τῆς Νειότης μου τὸ ἀλευτέρωτο ἀκόμα ζῆ σ' ἐσένα καὶ σὰ Ζωὴ καὶ Νειότη μ' ἐλπίδες κάθεται σ' αὐτὰ ἐδῶ τὰ κίτρινα χαλάσματα τῶν τάφων.

Ναί, ἀκόμα σὺ εἶσαι γιὰ μὲ ἡ Καταστροφὴ τῶν τάφων, χαῖρε, Θελησή μου ! Καὶ μόνον ἐκεῖ ποὺ εἶναι τάφοι, ἐκεῖ εἶναι καὶ Ἀνάστασες.

Τάδε λέγει Ζαρατούστρας.

ΠΑΥΛΟΣ ΓΝΕΥΤΟΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

— Κι' ὁ δεύτερος Οἰδίποδας «ὁ ἐπὶ Κολωνῷ» ἐμαρτύρησε στὰ χέρια τοῦ κ. Βλάχου.

— Ὅσοι εἴδατε τὸ μαρτύριο τοῦ πρώτου Οἰδίποδα στὸ Βασιλικό, φανταζόσαστε τί τραβάει κι' ὁ δεύτερος.

— Στὸν κ. Βλάχο, ὕστερ' ἀπὸ τὸ δεύτερο αὐτὸ πραξικόπημά του, εἰμπορεῖ νὰ εἰπῇ κανεὶς ὅ,τι λέει κι' ὁ συφοριασμένος Οἰδίποδας στὸ Κρέοντα.

— «Δεινὸς τὴν γλῶσσαν εἶσαι !» Καὶ δεινότατος μάλιστα.

— Διαβάστε τὸν «ἐπὶ Βλάχῳ Οἰδίποδα» γιὰ νὰ πεισθῆτε.

— Ὁ κ. Ν. Ἐπ. ἔγραψε ἕνα ἄρθρο ἐπαινετικώτατο γιὰ κάποιο βιβλίο τοῦ γιατροῦ κ. Πατρικίου.

— Περιττὸ νὰ ποῦμε πῶς ἐνθουσιάστηκε μ' αὐτὸ κ' ἔκανε τόσο λόγο μόνο καὶ μόνο γιατὶ εἶναι γραμμένο Φραντζέζικα.

— Ἂν ἦταν Ρωμέϊκα γραμμένο οὔτε θὰ τἀνάφερε καθόλου.

— Γιὰ νὰ μιλάῃ τὴν καθαρεύουσα ἡ Πριγκήπισσα Ἀλίκη—ἔγραψαν πολὺ σορὰ αἱ «Ἀθῆναι»—θὰ πῇ πῶς δὲν εἶχε δάσκαλο τὸν κ. Ψυχάρη.

— Ἦταν καμμιὰ ἀνάγκη νὰ μᾶς κάνῃ αὐτὴ τὴν ἀποκάλυψι ; Τὸ ξέρομε ὅλοι πῶς δυστυχῶς οὔτε ἡ Πριγκήπισσα, οὔτε ὁ σοφὸς ἀρθρογράφος τῶν «Ἀθηνῶν» εὐτόχησαν νἄχουν τέτοιο δάσκαλο.

— Μέγα ἐθνικὸ γεγονὸς συνετελέσθη αὐτὲς τὶς μέρες. Τὸ ταχυπιεστήριον τοῦ «Ἐμπρὸς» ἄρχισε νὰ λειτουργῇ.

— Τόχετε γιὰ μικρὸ αὐτό ; Ἀλοίμονό σας ! Δέκα κύρια ἄρθρα ἔγραψε γι' αὐτὸ τὸ «Ἐμπρὸς» καὶ στὸ ἑνδέκατο μᾶς ἐβεβαίωσε πῶς τώρα, μὲ τὸ ταχυπιεστήριο, τὰ κύρια ἄρθρα θὰ.... ἐξασκοῦν μεγαλυτέραν ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς κοινῆς γνώμης!

— Φαντασθῆτε τί θἄλεγε ὁ «Ἀρχοντοχωριάτης» τοῦ Μολιέρου ἂν στὴν ἐποχή του εἶχαν ἀνακαλυφθῇ τὰ ταχυπιεστήρια κι' ἀποχτοῦσε κι' αὐτὸς ἕνα τέτοιο!

— Ἕνα πολύτιμο μαργαριτάρι ἐψαρέψαμε στὰ θολὰ νερὰ ἑνὸς Χριστουγεννιάτικου χρονογραφήματος. Καμαρῶστε το.

— «Οἱ μικροὶ ἐκοιμῶντο.... βυθίζοντες τὸ βλέμμα πρὸς τὸ μέλλον !»

— Ὁ κάτοχος τοῦ μαργαριταριοῦ αὐτοῦ εἶναι ὁ ἴδιος ποὺ τὶς προάλλες ἔγραψε πῶς ὁ κ. Πάλλης ἀφήνει κἄποτε τὴ διπλογραφία γιὰ νἀσχοληθῇ μὲ τὴν γλωσσολογία !

— Τί ἔξοχο θὰ ἦταν ν' ἀσχολῆται καὶ ὁ κ. Πάλλης μὲ τὴν μαργαριτοποιία, ὅπως κι' ὁ σοφὸς χρονογράφος!

Ο ΙΔΙΟΣ

ΦΤΗΝΑ ΒΙΒΛΙΑ

«Ο ΝΟΥΜΑΣ» παραχωρεῖ στοὺς συνδρομητὲς καὶ τακτικοὺς ἀναγνῶστες του τἀκόλουθα βιβλία, σχεδὸν χάρισμα :

Τοῦ ΨΥΧΑΡΗ : τὸ «Ὄνειρο τοῦ Γιαννίρη». Δρ. 1.—

«Τὸ ταξίδι μου» » 1.

Τοῦ ΠΑΛΛΗ τὴν «Ἰλιάδα» (δυὸ τόμοι Α—Μ). Δρ. 1,—

Τοῦ ΦΩΤΗ ΦΩΤΙΑΔΗ : «Τὸ γλωσσικὸ ζήτημα καὶ ἡ ἐκπαιδευτική μας ἀναγέννησις». Δρ. 1.—

Τοῦ ΚΑΜΠΥΣΗ : ὅλα τὰ ἔργα (τόμοι ἑφτά : Φάρσα τῆς Ζωῆς, μυστικό τοῦ γάμου.—Μὶς Ἄννα Κούξλεϋ.—Κοῦρδοι.—Δαχτυλίδι τῆς Μάννας.—Ἀνατολή. — Βιβλίο τῶν Συντριμιῶν.—Στὰ Σύγνεφα.—Διονύσου διθύραμβοι). Δρ. 3.—

Τὰ ταχυδρομικὰ τὰ πληρώνουν οἱ ἀγοραστές.

Τὰ βιβλία τὰ βρίσκετε στὸ γραφεῖο τοῦ «Νουμᾶ» καὶ στὰ κιόσκια τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τῆς Ὁμονοίας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Κατηγόρης. Τοῦ σκοινιοῦ καὶ τοῦ παλουκιοῦ εἶναι τὰ τρία παιδιὰ τοῦ Πνίξη. Οἱ δυό τους ἔπρεπε νὰ πᾶνε φυλακή.

Ἀπόρης. Ὁ τρίτος ὑποθέτω δὲν πειράζει.

Κατηγόρης. Δὲν πειράζει, ὄχι, γιατὶ εἶναι κι' ὅλας ἐκεῖ μέσα.

—

Διαβάτης. (Σ' ἕναν ἄλλον ποὺ κρατᾷ ραβδὶ κάτου ἀπὸ τὴν ἀμασκάλη του). Γνωρίζετε, κύριε, τὴ γλῶσσα τῶν ραβδιῶν;

Ραβδοφόρος. Δὲν ἔχω ἰδέα.

Διαβάτης. Εἶναι εὔκολη. Νὰ, π. χ., ὅταν κρατεῖ κανεὶς ραβδὶ κάτου ἀπὸ τὴν ἀμασκάλη του, θὰ πεῖ πῶς θέλει νὰ βγάλει τὸ μάτι τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἔρχουντα κατόπι.

—

— Καὶ τί γιατρικὸ σοῦδωκε ὁ γιατρός ;

— Μοῦδωκε κἄτι χάπια ποὺ τὰ λὲν καταπότια.

—

Ἡ Λιλὴ γύρισε ἀπ' τὸ σχολεῖο χαρούμενη.

— Μπαμπᾶ, ἔμαθα σήμερα στὸ σχολεῖο πῶς λὲν ἑλληνικὰ τὴ βούρτσα.

— Καὶ πῶς τὴ λένε, παιδί μου ;

— Ψύχρα !

—

— Τίθὰ πῇ, ρὲ Μῆτσο, συγνώμη ;

— Νὰ ρέ, εἶν' ἐκεῖνο ποὺ λέμε ἑλληνικὰ παρντόν!

—

— Γιατί, μωρὲ Τάκη, τὶς φυλακὲς τοῦ Ἀβέρωφ τὶς λένε Φήβειο ;

— Γιατὶ ὁ Ἀβέρωφ ἤτανε ἀπὸ τὴ Φήβα.

—

Γυναῖκα. Ἔλα, γιατί ἄργησες ; Ἀνησυχοῦσα. Ἔλα τώρα, τὸ φαΐ εἶναι ἕτοιμο.... ἔβαλα τὶς γόβες σου κοντὰ στὴ φωτιά.... ἂν ἔχῃς τίποτα γράμματα νὰ γράψῃς, ξέρεις, εἶμαι ἕτοιμη....

Ἄντρας. Καλὰ καλά, γυναῖκα. Πάρτο αὔριο τὸ μεταξωτὸ φόρεμα ποὺ κόλλησε ἡ καρδιά σου,νὰ τελειώνουμε.

—

Ἕνας μιὰ φορὰ ρώτησε τὸ Γλάστωνα—τὸ μεγαλήτερο ρήτορα τῆς ἐποχῆς του—πῶς πρέπει κανεὶς νὰ ρητορεύῃ. Ἔδωσε ἕξη συμβουλὲς ὁ Γλάστωνας, κι' οἱ πρῶτες δυὸ εἶταν οἱ ἀκόλουθες :

1. Ἀπόφευγε μεγάλες φράσες.

2. Προτίμα πάντα τὴ λέξη τὴν ἁπλῆ.

Ὅπου, κ. Κασίδακι, ἀποδείχνεται πῶς ὁ Γλάστωνας εἶτανε χυδαιομανής, κι' ὄχι ἀρχοντότροπος σοφὸς ὅπως ἡ ἀφεντιά σου.

Ο ΡΕΦΕΝΕΣ

φρόνιμο ἀπὸ τὸ τίμιο τὸ φέρσιμο, ἀπὸ τὴν ἀλήθεια, τὸν ἴσιο τὸ νοῦ, τὸν ἴσιο χαραχτήρα, τὸ κουράγιο τὴ θυσία, πιὸ φρόνιμο ἀπὸ τὴν τρέλλα ; Τρέλλα τονομάζουνε σὰν κάνει τὸ χρέος του κανένας καὶ σὰν τὸ κάνει μόνος, γιατὶ τότες τὸ χρέος, ποὺ πάντα κοστίζει, κοστίζει ἀκόμη πιὸ πολύ. Κοιτάξτε ὡςτόσο ἐκεινοὺς ποὺ δὲν τὸ κάμανε· ποιὸς τοὺς ἔχει σὲ ὑπόληψη ; ποιὸς τοὺς ψηφᾷ ; Τὸ κάτω, κάτω κ' οἱ φίλοι τοὺς καταφρονοῦνε, ὅταν οἱ ἴδιοι τους δὲν καταφρονιοῦνται. Ὁ τίμιος ἄθρωπος καταφρόνιο δὲ φοβᾶται, ὅπως δὲ φοβήθηκε οὔτε τὸ χρέος, οὔτε τὴ μάχη, ἅμα ἔπρεπε νὰ φανῇ. Τὸ σέβας ποὺ ἐμπνέει μεγαλώνει καὶ πάει καὶ ποτέ του δὲν περνᾷ.

Τί νὰ σᾶς πῶ τώρα γιὰ τὸ παιδάκι σας, γιὰ τὴ θυγατρούλα σας, ἀφοῦ ἔχει τέτοιον παποῦ καὶ τέτοιον πατέρα ; Μήτε τὸ κοριτσάκι σας δὲν τὸ εἶδα· τἄκουσα ὅμως. Ἄκουσα τὰ λόγια της τὰ χαριτωμένα, ποὺ σᾶς τἄγραφαν ἀπὸ τὸ σπίτι, ἐνῷ εἴσαστε σὲ μᾶς, καὶ ποὺ μοῦ τὰ ξανακλέγατε, γιατὶ τὸ ξέρετε πῶς ἀγαπῶ τὰ παιδιά, πῶς ἀγαπῶ καὶ τὴ γλώσσα μας. Ὅπως εἶναι ἡ γλώσσα τοῦ παιδιοῦ ἀληθινὴ κι ἀχάλαστη, ἔτσι θὰ τοῦ μορφώσουμε καὶ τὴν ψυχή του, νὰ μὴν τοῦ τὴ χαλάσουμε, νὰ μείνῃ ἀληθινή. Τί δύσκολο πρᾶμα ἡ ἀναθροφὴ ἑνὸς παιδιοῦ καὶ τί σπουδαῖο ! Πρέπει νὰ προσέχουμε καὶ νὰ μὴν προσέχουμε, πρέπει πότε νἀνοίγουμε, πότε καὶ νὰ σφαλνοῦμε τὰ μάτια. Τὸ μικρό, τὸ ἀσήμαντο ἀκόμη πλάσμα, ποὺ εἶναι σάρκα τῆς σάρκας μας καὶ ψυχὴ τῆς ψυχῆς μας, ἔχει ὡςτόσο καὶ δική του σάρκα, ἔχει ψυχὴ δική του, δική του ὕπαρξη. Ἀδύνατο νἀπαιτοῦμε νὰ μᾶς μοιάζῃ σὲ ὅλα, δηλαδὴ νὰ δείχνῃ τὶς ἰδέες, τὶς συνήθειες, ὡς καὶ τὰ προτερήματα ποὺ δείχναμε στὴν ἡλικία του ἐμεῖς. Σὰ νἀπαιτούσαμε τάχα νὰ μὴν εἶναι τοῦ καιροῦ ποὺ γεννήθηκε, παρὰ τοῦ καιροῦ ποὺ γεννηθήκαμε. Πιὸ σωστὸ μάλιστα μοῦ φαίνεται νἀπαιτοῦμε νὰ μὴ μᾶς μοιάζῃ. Ἔτσι προδέβει ὁ κόσμος· ἔτσι καὶ μεῖς προβλέποντας τὴν πρόοδο ποὺ θὰ γίνῃ, θὰ ξαναζήσουμε στὰ παιδιά μας, ἴσα ἴσα γιατὶ θὰ μᾶς συνεχίσουνε καὶ για τοῦτο δὲ μᾶς μοιάζουνε. Ἀπόλυτο σύστημα, ἕνα γιὰ ὅλους, στὴν ἀναθροφὴ δὲ γνωρίζω. Κάθε παιδὶ θέλει νἀναθραφῇ κατὰ τὸ σκαρί του. Κάθε ἀναθροφὴ ἀλλάζει μὲ τὴν ἐποχή της. Δικαίωμα δὲν ἔχουμε νὰ πνίξουμε τὸ πλάσμα τὸ μελλούμενο, ποὺ μέσα του κρύφτει, ὅσο κι ἂν ἀκόμη δὲ φαίνεται τὸ παιδὶ μας. Εἶναι πλάσμα καινούριο, ἀφοῦ βγῆκε ἀπὸ μᾶς. Πρέπει νὰ εἴμαστε μὲ τὰ παιδιά μας σὰν τὸν ποιητὴ ποὺ στὰ γλυκοχαράματα πάει νὰ χαιρετίσῃ τὴ δημιουργία, νὰ βάλουμε τάφτί μας καὶ μεῖς γιὰ νἀκούσουμε τί τραγούδι τραγουδᾶνε τὰ νιογέννητα πουλιά, τί νιοφτερούγιαστη ψυχὴ θὰ ξυπνήσῃ στὰ σπλάχνα τοῦ παιδιοῦ μας. Δὲν πεινάει μόνο τὸ στομάχι στὸν ἄθρωπο· πείνα ἔχει κ' ἡ καρδιά. Χρωστοῦμε νὰ μάθουμε καὶ μὲ τὸ παιδί μας ἂν ἔχει ὄρεξη καὶ γιὰ τί πρᾶμα, τί θέλει νὰ φάῃ, ποιὰ εἶναι τὰ γοῦστα του, ἡ κλίση του κ' ἡ τάση τοῦ μικροῦ του ὀργανισμοῦ, ποὺ ἴδιο του ἀκόμη δὲν τὸ νοιώθει. Ἐμεῖς νὰ τὸ νοιώσουμε, νὰ τοῦ τὸ μάθουμε, νὰ τὸ παιδαγωγήσουμε ὄχι ἀπὸ μέσα μας, μὰ γιὰ νὰ πῇ τινὰς ἀπὸ μέσα του, ὄχι μὲ κάτι ἀρχὲς ποὺ τὶς βγάζουμε ἀπὸ τὴν ἀντίληψη τὴ δική μας ἢ ποὺ τὶς παίρνουμε ἀπὸ ἄλλους, μὰ μὲ τὴν ἀντίληψη ποὺ θὰ μᾶς ἔρθῃ ἀπὸ τὸ παιδὶ τὸ ἴδιο, ἅμα ψυχολογήσουμε τὸ φυσικό του. Καὶ δὲ φτάνει. Πρέπει καὶ τὴν κοινωνία μας νὰ ψυχολογήσουμε, νὰ καταλάβουμε συνάμα σὲ τί βαθμὸ βρίσκεται σήμερις, σὲ τί βαθμὸ θὰ βρεθῇ ἄβριο. Γιὰ τέτοιο λόγο ἡ ἀναθροφὴ τῆς γυναικὸς εἶναι στὰ χρόνια μας τόσο σπουδαῖο ζήτημα.

(Ἀκολουθεῖ)